

1. Doplň do textu pravopisnej doplnovačky chýbajúce písmená, rozlišovacie znamienka a interpunkčné znamienka.

Naš_m najv_š_ím pohorím sú _ysoké _atry. Ich krása vzdy vzbudzovala záujem ľud_. Prv_ sa odvážil_ vstúpiť do _atransk_ch dolín ob_vatelia po_tatransk_ch dedín a osad. Mnoh_ odvážlivc_ sa dostali až na úp_tie niektor_ch _atransk_ch štíto_. Rozsiahle ihličnaté les_ posk_tovali ľuďom aj hojnosť lesných plodo_. Chudobn_ dedinčania zbierali po_ mohutn_m_ smrekm_ a jedľam_ najm_ hub_ malin_ a čučor__dk_. Horské b_strin_ sa len tak hm_rili pstruhm_ a in_m_ druhm_r_b. V hust_ch lesoch žilo množstvo divej zver_ čo lákalo mnoh_ch p_tliako_. Toto id_lické obdobie je už však m_nulosto_. Dnes sú _ysoké _atry v_znamn_m_ strediskom tur_stik_ športu. Zahraničn_ i _lovensk_ turist_ tu môžu prežiť nezabudnuteľné chvíle dovolenk_. Aj t_ pohodln_ sa dostanú v_suto_ lano_ko_ z _atranskej _omnice až na _omnick_ štít.

Ukážka č. 1

Elafonisi je čarovná pláž s krištáľovo priehľadnou vodou na juhozápade Kréty. Pláž s bielym a ružovým pieskom a cédrovými hájmi je veľmi fotogenická, a preto často býva v informačných brožúrkach o Grécku. Pravidelne sa umiestňuje aj v rebríčkoch najkrajších pláží na svete. Časť pláže je organizovaná, s platenými ležadlami a slnečníkmi. Cez plytké more sa dá prebrodiť na blízky ostrov. Elafonisi je vhodná najmä na slnenie a kúpanie sa v plytkej teplej vode.

(<https://cestovanie.sme.sk/c/20070803/10-najkrajších-plazi-na-krete.html>)

Na ukážku č. 1 sa vzťahujú úlohy 2 – 7.

2. Čo neplatí pre Elafonisi z ukážky č. 1?

- a) Neplatí sa za ležadlá a slnečníky.
- b) Využíva sa na kúpanie a opaľovanie.
- c) Nachádza sa v Grécku.
- d) Je to pláž s čistou a plytkou vodou.

3. Ktoré diakritické znamienko nie je použité v ukážke č. 1?

4. Urči, akými slovnými druhmi sú podčiarknuté slová vo vete?

Pravidelne sa umiestňuje aj v rebríčkoch najkrajších pláží na svete.

- a) pravidelne
- b) aj

5. Ktorá charakteristika platí o nasledujúcej vete?

Pláž s bielym a ružovým pieskom a cédrovými hájmi je veľmi fotogenická, a preto často býva v informačných brožúrkach o Grécku.

- a) jednoduchá rozvitá veta
- b) jednoduché súvetie
- c) jednoduchá rozvitá veta s viacnásobným vetným členom
- d) jednoduchá veta

6. Ktorý slohový postup je uplatnený v ukážke č. 1?

7. Vyhľadaj v ukážke č. 1 prídavné meno, ktoré sa stupňuje nepravidelne a napíš ho v 1. stupni v základnom tvare.

8. V ktorej vete sú všetky slová plnovýznamové?

- a) Nový stôl váži približne 100 kg.
- b) Určite to zvládneme doobeda.
- c) Dnes večer jej prichystal slávnostnú večeru.
- d) Brat aj sestra odcestovali minulý týždeň.

9. V ktorej možnosti sú správne vytvorené podstatné mená?

- a) v bare, dva góly, o metre
- b) na klavíri, vo víchri, dva pedále
- c) v areáli, cukry, bicykle
- d) v tuneli, dva tunely, na kotli

10. Jasný pohľad očí prenikal človekovi do duše.

- a) Vypíš a pomenuj vetné členy z vety.

- b) Z vety vypíš prisudzovací sklad.

11. Označ možnosť, v ktorej je správne určený vid sloviess.

rozmýšľala, upratuje, rozhodla sa, pohybuje sa

- a) dokonavý, dokonavý, nedokonavý, nedokonavý
- b) nedokonavý, dokonavý, nedokonavý, nedokonavý
- c) nedokonavý, nedokonavý, dokonavý, nedokonavý
- d) dokonavý, nedokonavý, nedokonavý, nedokonavý

12. V ktorej možnosti je nesprávne pomenovaný frazeologizmus?

- a) Prítulný ako mača. – prirovnanie
- b) Dostal sa z dažďa pod odkvap. – porekadlo
- c) Práca má horký korienok, ale sladké ovocie. – príslovie
- d) Dobrá gazdiná pre pierko aj plot preskočí. – príslovie

13. V ktorom slovnom spojení nenastáva spodobovanie?

- a) bolí ma zub
- b) prišiel so mnou
- c) loď plávala
- d) včelí med

14. V ktorej vete je správne napísaná číslovka?

- a) Prvý raz som sa skutočne zľakol.
- b) Zmýlil som sa už piaty krát.
- c) Cesto treba dvadsať razy pretrepať.
- d) Ešte tridsať tri dni a sú tu prázdniny!

15. Ktoré slovo vzniklo iným slovotvorným postupom ako zvyšné tri?

- a) s odfarbenými
- b) neoholený
- c) nadbytočný
- d) červenovlasý

16. Akým slovom alebo slovným spojením môžeme nahradiť slovo aromatický?

- a) exotický
- b) vysoko kalorický
- c) bohatý na bielkoviny
- d) silne voňajúci

17. V ktorej možnosti sú iba správne väzby predložiek?

- a) prísť za hodinu, mať talent na niečo, o priemere
- b) brať v úvahu, za prvé, neprišli pre chorobu
- c) je o tri minúty jedenásť, dôvod na radosť, na ilustráciu
- d) prísť o hodinu, po prvé, pre ilustráciu

18. Ktorá z viet sa od ostatných odlišuje z hľadiska členitosti?

- a) Z neba sa sypal hustý sneh.
- b) Nevedeli si to ani predstaviť.
- c) V hlave mi hučalo už od rána.
- d) Zastavil sa u nás včera večer.

19. V ktorej možnosti nie je slovesno-menný prísudok?

- a) bol pripútaný
- b) začal pracovať
- c) stal sa úradníkom
- d) bol uverejnený

20. Napíš, podľa ktorých vzorov sa skloňujú podstatné mená.

- a) sieť –
 - b) znamením –
 - c) vrátami –
-

Ukážka č. 2

Svet nemôže žiť bez nehy

Svet nemôže žiť bez nehy,
a preto zrodili sa vtáky
a tráva lezie na brehy
a v žite svietia slepé maky
a kade ideš, chrobáčik
pod nohu tvoju ponúka sa,
šliapni: nič nikde, ani vzlyk,
nešliapni: zaspieva ti krása.

Svet nemôže žiť bez nehy.
Príroda je však ako pena:
raz tíško čaká na snehy,
raz na byť, kým sa rozzelená.
Človek, ty trpezlivý buď,
nevyťahuj ty svoje knihy.
Príroda najvyšší je súd,
v nej veky sú i okamihy.

Človek, ty vedu v moci máš,
ovládaš umom mocné nauky,
no kde sa s lúčom slnka hráš,
bežia ti chrptom zimomriavky,
v ničivej zime pomrzli
premnohí, lebo slnko spalo,
no nevie slnko, kto je zlý:
napokon všetkým požehnal.

(Ján Smrek: Moje najmilšie. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1971)

Na ukážku č. 2 sa vzťahujú úlohy 21 – 23.

21. Ktoré z nasledujúcich tvrdení nevyplýva z textu ukážky č. 2?

- a) Básnik sa zamýšľa nad nehou a krásou prírody.

- b) Básnik tvrdí, že len vzdelanie pomôže človeku nájsť cestu k prírode.
- c) Pre básnika je príroda spravodlivá, pretože požehnáva všetkých bez rozdielu.
- d) Básnik človeku naznačuje, aby vnímal prírodu s nehou, lebo iba tak porozumie jej krásam.

22. Napíš, ako sa nazýva rým vo zvýraznenom štvorverší v ukážke č. 2.

23. Pomenuj nepriame pomenovania z ukážky č. 2 (zaspieva ti krása, v žite svietia slepé maky, príroda je však ako pena). Odpoveď napíš v správnom poradí.

24. Ktorý znak neplatí pre povesť?

- a) Je to epický žáner.
- b) Celý dej je vymyslený.
- c) Obsahuje aj realistické prvky, napr. postavy, miesto, historickú udalosť.
- d) Môže byť: historická, miestna, heraldická.

Koniec testu.